

ỨNG DỤNG CHẾ PHẨM CHIẾT XUẤT TỪ CÂY DƯỢC LIỆU SIM VÀ BỒ CÔNG ANH TRONG PHÒNG TRỊ BỆNH TIÊU CHẢY Ở GÀ

Nguyễn Thị Thanh Hà¹, Nguyễn Thị Thảo¹,
Nguyễn Văn Thanh¹, Nguyễn Thanh Hải²

TÓM TẮT

Nghiên cứu của chúng tôi nhằm chiết xuất chế phẩm từ cây dược liệu sim và bồ công anh để phòng trị bệnh tiêu chảy ở gà thay thế cho kháng sinh. Kết quả nghiên cứu cho thấy cả hai loại thảo dược này sau khi được chiết xuất bằng các dung môi khác nhau đều cho các sản phẩm có tác dụng ức chế sự phát triển của vi khuẩn *Escherichia coli* (*E. coli*), trong đó sử dụng dung môi ethanol 70% đã cho dịch chiết có hiệu quả ức chế vi khuẩn *E. coli* tốt nhất (đường kính vòng vô khuẩn lớn nhất = $27,31 \pm 2,08$ mm đối với dịch chiết từ cây sim và $29,21 \pm 2,28$ mm với dịch chiết từ cây bồ công anh). Kết quả thử nghiệm dùng 2 loại dịch chiết này để phòng và trị bệnh tiêu chảy ở gà cho thấy công thức phối trộn gồm 75% dịch chiết từ cây sim và 25% dịch chiết từ cây bồ công anh đã cho hiệu quả phòng trị bệnh cao nhất. Khi phối trộn dịch chiết từ cây sim và dịch chiết từ cây bồ công anh (theo công thức phối trộn nêu trên) vào thức ăn với hàm lượng 50 mg/1 kg thức ăn để thử nghiệm phòng bệnh cho gà đã cho kết quả là chỉ có 4% gà bị mắc tiêu chảy, thấp hơn nhiều so với tỷ lệ mắc tiêu chảy của gà (20%) ở lô đối chứng. Đối với điều trị bệnh, liều 2000 mg (dịch chiết sim, dịch chiết bồ công anh) / 1 kg thức ăn cho gà đã cho tỷ lệ khỏi bệnh là 80%.

Từ khóa: Tiêu chảy gà, sim, bồ công anh, *E. coli*.

Applying pharmaceutical products derived from *Rhodomyrtus tomentosa* and *Lactuca indica* L. for diarrheal prevention and treatment in chicken

Nguyen Thi Thanh Ha, Nguyen Thi Thao,
Nguyen Van Thanh, Nguyen Thanh Hai

SUMMARY

This study was performed to produce pharmaceutical products from *Rhodomyrtus tomentosa* and *Lactuca indica* L. herbal plants, so as to replace antibiotics in diarrhea prevention and treatment in chickens. The studied results showed that 2 herbal plants were extracted by different solvents and obtained the products that could inhibit the development of *Escherichia coli* (*E. coli*). Among the solvents were used to extract the above herbal plants, ethanol 70% was the best as the product obtained from this solvent was the strongest in inhibiting *E. coli* (showing the largest inhibitory zone diameters: 27.31 ± 2.08 mm for *Rhodomyrtus tomentosa* extract product and 29.21 ± 2.28 mm for *Lactuca indica* L. extract product). In prophylactic and therapeutic experiments for diarrhea in chickens, combining 75% of *Rhodomyrtus tomentosa* extract product with 25% of *Lactuca indica* L. extract product had given the highest efficacy. For diarrheal prevention, mixing 50 mg (2 herbal extract products) in 1 kg of feed, to feed the experimental chickens was the best formula, due to only 4% of chickens in experimental group were infected with diarrhea, while 20% of chickens in the control group were infected with diarrhea. On trial treatment, the formula of mixing 2000 mg (2 herbal extract product) in 1 kg of feed, to feed the disease chickens, as a result, 80% of chickens were recovered.

Keywords: Diarrhea, chicken, *Rhodomyrtus tomentosa*, *Lactuca indica* L., *E. coli*.

¹ Khoa Thú y, Học viện Nông nghiệp Việt Nam

² Khoa Công nghệ sinh học, Học viện Nông nghiệp Việt Nam